

Barn- och utbildningskontoret

Handläggare: Ulla Wredle
Titel: Enhetschef
E-post: ulla.wredle@norrtalje.se

Till: barn- och skolnämndens arbetsutskott

Besvarande av remiss av promemorian bättre anpassad undervisningstid i grundskolan, specialskolan och sameskolan

Förslag till beslut

Barn- och skolnämndens arbetsutskott föreslår
Barn- och skolnämnden godkänna och anta barn- och utbildningskontorets förslag till remissvar, 2023-02-03 som sitt eget och överlämnar det till Utbildningsdepartementet.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Barn- och skolnämnden har utsetts till remissinstans av promemorian bättre anpassad undervisningstid i grundskolan, specialskolan och sameskolan.

I promemorian föreslås ändringar i skolregleringen som rör den del av timplanerna för grundskolan, specialskolan och sameskolan som avser språkval, skolans val, elevens val och fördelningen av tid mellan vissa ämnen.

Barn- och utbildningskontoret instämmer i samtliga delar av förslagen som presenteras i remissen samt har tilltro till att dessa förslag kommer att ha en positiv påverkan på elevernas lärande. Barn- och utbildningskontoret har även tilltro till att förslaget kommer att innebära att lärares möjlighet att hinna med hela det centrala innehållet i sin undervisning ökar. Förslaget innebär också en större möjlighet att förbättra likvärdigheten inom och mellan skolor.

Ärendet

Beskrivning

I promemorian föreslås ändringar i skolregleringen som rör den del av timplanerna för grundskolan, specialskolan och sameskolan som avser språkval, skolans val, elevens val och fördelningen av tid mellan vissa ämnen.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024 och tillämpas första gången på utbildning från och med höstterminen 2024

Lagkrav

Skolförordningen
Skollagen

Koppling till gällande styrdokument

Timplan för grundskolan

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Inga negativa ekonomiska konsekvenser kan förväntas av förslaget.

Barn- och utbildningskontoret ser inga negativa risker med förslaget förutom att valfriheten till viss del minskas för eleverna att välja områden som inte täcks av ordinarie undervisning. Det valet bedömer barn- och utbildningskontoret vara underordnat möjligheterna att tillgodogöra och hinna med det centrala innehållet. Valfriheten inom elevens val är också begränsad och medför en stor olikhet beroende på vilken skola eleven är inskriven i.

Förvaltningens analys och slutsatser

Nedan följer en redogörelse för Barn- och utbildningskontorets synpunkter och kommentarer på promemorians förslag.

Elevens val ska tas bort och undervisningstiden omfördelas

Utredningens förslag: Elevens val ska tas bort i grundskolan, specialskolan och sameskolan. I grundskolan ska timmarna från elevens val omfördelas så att bild uppgår till 240 timmar, hem- och konsumentkunskap uppgår till 130 timmar, musik uppgår till 240 timmar, de naturorienterade ämnena uppgår till 650 timmar och de samhällsorienterade ämnena uppgår till 980 timmar. I specialskolan ska timmarna från elevens val omfördelas så att de naturorienterade ämnena uppgår till 704 timmar och de samhälls-orienterade ämnena uppgår till 1 061 timmar.

I sameskolan ska timmarna från elevens val omfördelas så att hem- och konsumentkunskap uppgår till 50 timmar, de naturorienterade ämnena uppgår till 310 timmar, de samhällsorienterade ämnena uppgår till 400 timmar och slöjd uppgår till 190 timmar. Undervisning i nybörjarspråk (inklusive teckenspråk för hörande) ska få erbjudas inom ramen för skolans val, i stället för inom ramen för elevens val, i grundskolan, specialskolan och sameskolan. Vid skolans val ska det inte vara möjligt att minska antalet timmar i språkval.

Barn- och utbildningskontoret stödjer förslaget om att ta bort elevens val och fördela timmarna på andra ämnen. Förslaget innebär en ökad möjlighet för lärare och elever att hinna med det centrala innehållet inom timplanen då stoffet inom flera ämnen inte är i paritet med nuvarande avsatt tid. För elevernas möjlighet till inläring i olika ämnen är det viktigt att det finns tillräckligt med undervisningstid i respektive ämne. Förslaget medför att flera ämnen med stort kunskapsinnehåll får fler undervisningstimmar. Barn- och utbildningskontoret stödjer därmed utredningens analys att framförallt de samhällsorienterade ämnena, följt av de naturvetenskapliga ämnena, behöver få fler timmar i förhållande till det centrala innehållet.

Likvärdigheten mellan och inom skolor kan förbättras med större struktur och fördelning av tid där lärande gynnas mest. Timmarna inom elevens val har använts på olika sätt på olika skolor och det har varit en utmaning som huvudman att bedöma kvaliteten av innehållet. Utifrån likvärdighetsperspektivet är förslaget gynnsamt.

Möjligheten att läsa modersmål eller ett nybörjarspråk under skolans val i stället för elevens val medför att en eventuell negativ konsekvens undviks. Barn- och utbildningskontoret bifaller förslaget att det inte ska vara möjligt att minska antalet timmar i språkval. Att lära sig ett nytt språk kräver tid och kontinuitet. Det är därför bra att regelverket stödjer elevernas möjlighet till att lära sig ett nytt språk.

Huvudmannen beslutar om fördelning mellan årskurser av undervisningstiden

Utredningens förslag: Det ska regleras i skolförordningen att huvudmannen för specialskolan beslutar, efter förslag från rektorn, om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden. En upplysning ska vidare införas i skolförordningens timplaner för grundskolan, specialskolan och sameskolan om att huvudmannen beslutar om fördelning mellan årskurser av undervisningstiden.

Barn- och utbildningskontorets stödjer förslaget att regelverket för specialskolan är densamma som för grundskolan och sameskolan gällande fördelningen av undervisningstid mellan årskurserna.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Utredningens förslag: Ändringarna i skollagen och skolförordningen ska träda i kraft den 1 juli 2024 och tillämpas första gången på utbildning som påbörjas höstterminen 2024. För stadier som en elev har avslutat före ikraft-trädandet gäller skolförordningens timplaner för grundskolan, specialskolan och sameskolan i den äldre lydelsen. Det beslut om fördelning mellan årskurser av undervisningstid inom ett stadium som fattas utifrån en timplans nya lydelse ska inte tillämpas på årskurser som en elev har avslutat före ikraftträdandet av timplanen. Ändringarna i förordningen om dansarutbildning och följdändringarna i kursplanerna för moderna språk och teckenspråk för hörande ska träda i kraft den 1 juli 2024.

Barn- och utbildningskontorets anser att en övergångsperiod i enlighet med förslaget inte medför några negativa konsekvenser för elever och lärare och att tidsaspekten för förslaget att träda i kraft höstterminen 2024 är rimligt.

Tidplaner

Ärendet behandlas vid barn- och skolnämndens arbetsutskott 2023-02-13 och vid Barn- och skolnämndens sammanträde 2023-02-20.

Yttrandet ska vara Utbildningsdepartementet tillhanda senast 2023-03-23

Jenny Nordström
Förvaltningsdirektör
Barn- och utbildningskontoret

Agneta Brus
Verksamhetschef
Barn- och utbildningskontoret

Bilagor

Bilaga 1 – Promemoria bättre anpassad undervisningstid i grundskolan, specialskolan och sameskolan

Beslut skickas till

Utbildningsdepartementet